

พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลกระทบต่อคุณภาพการบริหารจัดการ โรงเรียนวิถีพุทธในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9*

Ethical Behaviors of School Administrators Affecting the Administrative Quality the Buddhist Way Schools under the Secondary Educational Service Area Office 9

พรรณประภา ใจดี (Phanprapa Jaidee)**

ปริญญญา มีสุข (Parinya Meesuk)***

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยแบ่งตามขนาดของสถานศึกษา 2) ระดับคุณภาพการบริหารจัดการโรงเรียนวิถีพุทธ โดยแบ่งตามขนาดของสถานศึกษา และ 3) พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการบริหารจัดการโรงเรียนวิถีพุทธ

ตัวอย่างในการวิจัย คือ ครูและผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จำนวน 280 คน ที่ได้จากการคำนวณโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป G*power เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม จำนวน 60 ข้อที่มีข้อคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาและคุณภาพการบริหารจัดการโรงเรียนวิถีพุทธ มีค่าความเที่ยง เท่ากับ 0.962 และ 0.968 ตามลำดับ สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบนำตัวแปรทั้งหมดเข้าสมการ

ผลการวิจัยพบว่า 1) พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยแบ่งตามขนาดของสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก 2) คุณภาพการบริหารจัดการโรงเรียนวิถีพุทธ โดยแบ่งตามขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก และ 3) พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลกระทบต่อคุณภาพการบริหารจัดการโรงเรียนวิถีพุทธ เรียงตามลำดับได้แก่ พฤติกรรมเชิง

* บทความวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต เรื่อง “พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลกระทบต่อคุณภาพการบริหารจัดการโรงเรียนวิถีพุทธในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9” คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

This article was a partial of master degree thesis on “ Ethical Behaviors of School Administrators Affecting the Administrative Quality the Buddhist Way Schools under the Secondary Educational Service Area Office 9 ” Faculty of Technology Education, Rajamangala University of Technology Thanyaburi .

** นักศึกษาปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

The graduate student, Faculty of Technology Education, Rajamangala University of Technology Thanyaburi .

*** ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผศ.ดร. คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

Thesis Adviser, Asst. Prof. Dr. Faculty of Technology Education, Rajamangala University of Technology Thanyaburi .

จริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการครองงาน พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการครองคน และพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการครองตน ร่วมกันพยากรณ์คุณภาพการบริหารจัดการโรงเรียนวิถิพุทธ ได้ร้อยละ 42.10

คำสำคัญ : พฤติกรรมเชิงจริยธรรม คุณภาพการบริหารจัดการโรงเรียนวิถิพุทธ

Abstract

The purposes of this research were 1) to study the levels of the ethical behaviors of the school administrators which focused on school size, 2) to study the levels of the administrative quality in the Buddhist way schools which focused on school size and, 3) to study the ethical behaviors of school administrators affecting the administrative quality in the Buddhist way schools.

The samples were 280 school administrators and teachers under the secondary educational service area office 9. The participants were selected through the G*power which focus on school size.

The research instrument consisted of a sixty item questionnaires with a five level rating-scale on ethical behaviors of the school administrators and the administrative quality in the Buddhist way schools. The reliability value of the questionnaires were 0.962 and 0.968 respectively. The data were statistically analyzed by using percentage (%), arithmetic mean (\bar{X}), standard deviation (S.D.), correlation analysis and, the multiple regression by enter method.

The results revealed as follows: 1) The ethical behaviors of the school administrators as a whole and in each particular aspect were at high level, 2) The administrative quality in the Buddhist way schools as a whole and in each particular aspect were at high level and, 3) The ethical behaviors of school administrators affecting the administrative quality in the Buddhist way school: working ethical behaviors , management ethical behaviors and personal ethical behaviors, respectively. These ethical behaviors link to predict the administrative quality in the Buddhist way schools for 42.10 %

Key words : ethical behaviors administrative quality in the Buddhist way school

บทนำ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) มุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพทุนมนุษย์ของประเทศ โดยพัฒนาคนให้เหมาะสมตามวัย เพื่อให้เติบโตอย่างมีคุณภาพ โดยหล่อหลอมให้คนไทยมีค่านิยมตามบรรทัดฐานที่ดีทางสังคม เป็นคนดี มีสุขภาวะที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย และมีจิตสำนึกที่ดีต่อสังคมส่วนรวม (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560 : 4) รัฐบาลจึงได้ตระหนักเห็นความสำคัญของการปลูกฝังและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมจึงได้กำหนดแนวนโยบายแห่งรัฐตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 หมวด 6 ที่กล่าวว่า “รัฐพึงพัฒนาระบบการบริหารราชการแผ่นดินให้เป็นไปตามหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี ตลอดทั้งพัฒนาเจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีความซื่อสัตย์ และมีทัศนคติเป็นผู้ให้บริการประชาชน และปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ” อีกทั้งวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของชาวไทยได้รับการหล่อหลอมมาจากคำสอนของพระพุทธศาสนา ตั้งแต่ยุคแรกของประวัติศาสตร์ชาติไทย จนกล่าวได้ว่าวิถีพุทธ คือ วิถีวัฒนธรรมของชาวไทยส่วนใหญ่ จนมีความเป็นเอกลักษณ์ที่ทั่วโลกตระหนักและให้การยอมรับ ซึ่งสอดคล้องกับการกำหนดจุดมุ่งหมายของการปฏิรูปการศึกษาศตวรรษที่ 21 ที่มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนมีร่างกาย มีสุขภาพอนามัย มีความคิด มีความรู้ มีทักษะในศตวรรษที่ 21 มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีจิตสาธารณะ มีวินัย มีความศรัทธาต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข หรือกล่าวโดยย่อว่า “ มีคุณสมบัติอันพึงประสงค์ของสังคม มีสมรรถนะสำคัญของศตวรรษที่ 21 และสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข” (Thai Education Reform, 2557 : 5)

โรงเรียนวิถีพุทธ คือ โรงเรียนระบบปกติทั่วไปที่นำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาใช้หรือประยุกต์ใช้ในการบริหารและการพัฒนาผู้เรียนโดยรวมของสถานศึกษา เน้นกรอบการพัฒนาตามหลักไตรสิกขาอย่างบูรณาการมีการจัดรูปแบบโรงเรียนวิถีพุทธมีจุดเน้น คือ โรงเรียนพุทธดำเนินการพัฒนาผู้เรียนโดยใช้หลักไตรสิกขา คือ ศีล สมาธิ ปัญญา อย่างบูรณาการ ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านการพัฒนา “การกิน อยู่ ดู ฟัง เป็น” อันเป็นรูปแบบหนึ่งที่จะช่วยผลักดันให้เด็กและเยาวชนไทยสามารถพัฒนาตามศักยภาพ เป็นคนดี คนเก่งของสังคม และสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุขในโลกปัจจุบัน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546)

ทั้งสถานศึกษาเป็นหน่วยงานสำคัญของการบริหารจัดการศึกษา เด็กจะเกิดการเรียนรู้ เป็นคนดี คนเก่งและมีชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขก็ขึ้นอยู่กับสถานศึกษาเป็นสำคัญ สถานศึกษาอันประกอบด้วยผู้บริหาร ครูอาจารย์ ตลอดจนมาถึงบุคลากรในวงการการศึกษาทั้งปวง และกว้างออกไปทั่วถึงชุมชนและสังคมทั้งหมด เป็นกัลยาณมิตร ที่ช่วยกันชักนำส่งเสริมหล่อหลอมให้เด็กนักเรียน สามารถเพิ่มพูนความเก่งกล้า เฉียบคมพร้อมด้วยความดีงามที่ประสานกลมกลืนกับความสุขความแจ่มใสเบิกบานสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นผู้มีชีวิตดีงาม และร่วมสร้างสรรค์สังคม ซึ่งประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษาเป็นผลมาจากความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษา ในการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการเรียนการสอน และการบริหารจะประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพนั้น ผู้บริหารศึกษาจะต้องเพียบพร้อมด้วยคุณสมบัติหลายประการ คือ มีความรู้ความเข้าใจ มีทักษะ มีคุณธรรมและมีลักษณะที่ดี ซึ่งคุณสมบัติเหล่านี้ คือ พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา การสร้างคุณธรรมเพื่อใช้ในการบริหารเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งของผู้บริหาร ที่จะทำให้สามารถ

ดำเนินงานไปด้วยความราบรื่นและบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพได้ ดังนั้น ประสิทธิภาพการบริหารจัดการขึ้นอยู่กับพฤติกรรมผู้บริหารเป็นสำคัญ (สุภัทสร, 2552 : 99)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จึงให้ความสำคัญกับการบริหารงานด้วยคุณธรรมและความโปร่งใส ตามนโยบาย (นายกรัฐมนตรีพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา) ในด้านการส่งเสริมการบริหารราชการแผ่นดินที่มีธรรมาภิบาล และการป้องกันปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบในภาครัฐตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2552 คู่มือการปฏิบัติตามข้อบังคับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานว่าด้วยจรรยาข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2552 ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่องนโยบายเกี่ยวกับความโปร่งใสและตรวจสอบได้ เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายข้างต้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จึงได้ประกาศเจตจำนงสุจริตในการบริหารงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9, 2560.)

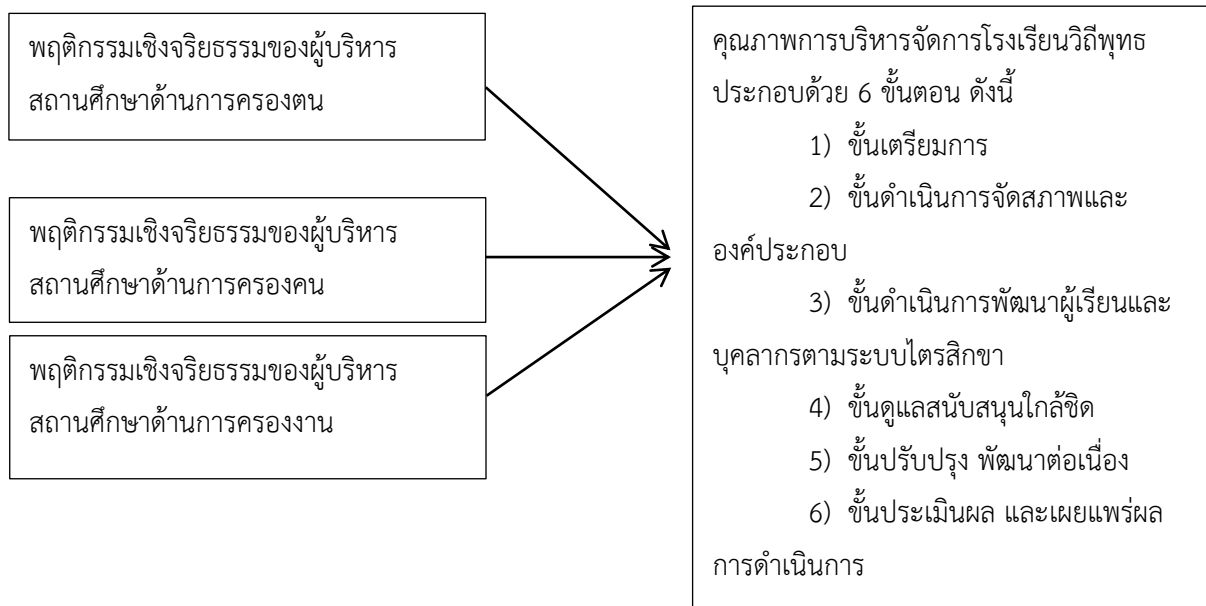
จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารจัดการโรงเรียนวิถิพุทธ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยแบ่งตามขนาดของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9
2. เพื่อศึกษาระดับคุณภาพการบริหารจัดการโรงเรียนวิถิพุทธ โดยแบ่งตามขนาดของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9
3. เพื่อศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารจัดการโรงเรียนวิถิพุทธ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพการบริหารจัดการโรงเรียนวิถิพุทธ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเรื่องพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา 3 ด้านได้แก่ 1) ด้านการครองตน 2) ด้านการครองคน 3) ด้านการครองงาน ที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารจัดการโรงเรียนวิถิพุทธ จำนวน 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นเตรียมการ 2) ขั้นดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบ 3) ขั้นดำเนินการพัฒนาผู้เรียนและบุคลากรตามระบบไตรสิกขา 4) ขั้นดูแลสนับสนุนใกล้ชิด 5) ขั้นปรับปรุง พัฒนาต่อเนื่อง 6) ขั้นประเมินผล และเผยแพร่ผลการดำเนินการตามแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนวิถีพุทธในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จำนวน 50 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 2,864 คน แบ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 178 คน และครูผู้สอนจำนวน 2,686 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 8 มิถุนายน 2558) (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9, 2558)

ตัวอย่างที่ใช้ในวิจัยครั้งนี้ได้มาจากการกำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป G*power 3.1.9.2 ด้วยขนาดอิทธิพล (Effect Size) เท่ากับ 0.25 โอกาสของความคาดเคลื่อน (Error Prob) เท่ากับ 0.05 ค่าอำนาจการทดสอบ เท่ากับ 0.95 จำนวนตัวแปรทำนาย 4 ตัว คำนวณขนาดที่เหมาะสมได้เท่ากับ 280 คน ประกอบด้วย ครูและผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 280 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบ 2 ขั้นตอน (2 Stage Sampling) ขั้นตอนแรก ทำการแบ่งโรงเรียนออกเป็น 4 กลุ่มตามเกณฑ์ขนาดที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด คือ ขนาดใหญ่พิเศษ ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก จากนั้นในขั้นที่ 2 จึงทำการสุ่มตัวอย่างโดยวิธีการจับฉลากเลือกเพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างกลุ่มละ 70 คน คือ ขนาดใหญ่พิเศษ ได้แก่ โรงเรียนสิรินธรราชวิทยาลัย ขนาดใหญ่ ได้แก่ โรงเรียนวัดห้วยจรเข้มหาวิทยาลัย และโรงเรียนคงทองวิทยา ขนาดกลาง ได้แก่ โรงเรียนด่านช้างวิทยา และโรงเรียนบางสีวิทยา ขนาดเล็ก ได้แก่ โรงเรียนวังห้วยราษฎร์สามัคคี โรงเรียนบางหลวงวิทยา โรงเรียนบางแม่หม้ายรัฐราษฎร์รังสฤษดิ์ และโรงเรียนหนองวัลย์เปரியวิทยา จากนั้นสุ่มเลือกผู้บริหารและครูจากทั้ง 4 กลุ่ม ๆ ละ 70 คน

เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยทำการปรับปรุงขึ้น โดยพิจารณาจากเครื่องมือที่มีผู้วิจัยมาก่อนภายใต้กรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีที่ได้จากการศึกษาวรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องรวมทั้งให้สอดคล้องกับคำจำกัดความในการวิจัยที่ได้กำหนดไว้แบ่งเป็น 3 ตอน จำนวน 60 ข้อ ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 เป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist) โดยสอบถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ ประสบการณ์ในการทำงาน ประสบการณ์ในการรับผิดชอบโครงการโรงเรียนวิถิพุทธ จำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) แบบมาตรวัดประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ สอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 ด้าน รวม 24 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ คุณภาพการบริหารจัดการโรงเรียนวิถิพุทธ เป็นแบบมาตรวัดประเมินค่า (Rating Scale) จำนวน 6 ขั้นตอน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545, น.18) รวม 30 ข้อ

ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่เป็นแบบสอบถามเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงซึ่งได้แก่ ความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) แล้วหาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา IOC (Index of Item Objective Congruence) ข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องสูงกว่า 0.50 ขึ้นไป จึงจะนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 40 คน เพื่อตรวจสอบความชัดเจนของภาษาและนำไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) โดยแบบสอบถามของข้อคำถาม ในตอนที่ 2 และตอนที่ 3 มีค่าความเที่ยง เท่ากับ 0.962 และ 0.968 ตามลำดับ มีความเหมาะสมที่จะใช้แบบสอบถามได้จริง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการรวบรวมแบบสอบถามทั้งหมดที่ได้รับคืนจากการติดตามทางโทรศัพท์และติดตามด้วยตนเองทั้งหมด 280 ฉบับ คิดเป็น 100 % ตามขนาดตัวอย่างที่กำหนดไว้ จากนั้นจึงตรวจสอบความเรียบร้อยของแบบสอบถามและนำไปวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติดังนี้ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบนำตัวแปรทั้งหมดเข้าสมการ

ผลการวิเคราะห์

1. ผลการวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 โดยภาพรวมและแบ่งตามขนาดสถานศึกษา โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ซึ่งขนาดสถานศึกษาสามารถแบ่งได้ 4 ขนาด ดังนี้ ขนาดเล็ก (นักเรียนตั้งแต่ 0 - 120 คน) ขนาดกลาง (นักเรียนตั้งแต่ 121- 600 คน) ขนาดใหญ่ (นักเรียนตั้งแต่ 601-1,500 คน) และขนาดใหญ่พิเศษ (นักเรียนตั้งแต่ 1,501 คนขึ้นไป) ดังตารางที่ 1 และ 2 ตามลำดับ

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 โดยภาพรวม n = 280

พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา	\bar{X}	S.D	การแปลผล
ด้านการครองตน	4.43	0.55	มาก
ด้านการครองคน	4.33	0.64	มาก
ด้านการครองงาน	4.38	0.59	มาก
เฉลี่ยรวม	4.38	0.55	มาก

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่า พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.33 – 4.43 โดยภาพรวมเห็นว่ามีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.38$, S.D. = 0.55) เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่าพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 3 ด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก กล่าวคือ ด้านการครองตน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.43$, S.D. = 0.55) รองลงมาคือด้านการครองงาน ($\bar{x} = 4.38$, S.D. = 0.59) และด้านการครองคน ($\bar{x} = 4.33$, S.D. = 0.64) อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 โดยจำแนกตามขนาดสถานศึกษา

ขนาดสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	การแปลผล
ขนาดเล็ก	4.31	0.48	มาก
ขนาดกลาง	4.33	0.56	มาก
ขนาดใหญ่	4.47	0.63	มาก
ขนาดใหญ่พิเศษ	4.39	0.54	มาก
เฉลี่ยรวม	4.38	0.55	มาก

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่า พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 โดยแบ่งตามขนาดสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.38 – 4.47 โดยมีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาโดยจำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกขนาดสถานศึกษา โดยขนาดสถานศึกษาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ขนาดใหญ่ ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.63) รองลงมาคือ ขนาดใหญ่พิเศษ ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.54) และขนาดสถานศึกษาที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ขนาดเล็ก ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.48)

2. ผลการวิเคราะห์ระดับคุณภาพการบริหารจัดการโรงเรียนวิถีพุทธ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เขต 9 โดยรวมและแบ่งตามขนาดสถานศึกษา โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ดังตารางที่ 3 และ 4 ตามลำดับ

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพการบริหารจัดการโรงเรียนวิถีพุทธ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เขต 9 โดยภาพรวม n = 280

คุณภาพการบริหารจัดการโรงเรียนวิถีพุทธ	\bar{X}	S.D	การแปลผล
1. ชั้นเตรียมการ	4.22	0.66	มาก
2. ชั้นการดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบ	4.41	0.57	มาก
3. ชั้นการดำเนินการพัฒนาตามระบบไตรสิกขา	4.24	0.62	มาก
4. ชั้นการดูแลสนับสนุนใกล้ชิด	3.95	0.82	มาก
5. ชั้นการปรับปรุงและพัฒนาต่อเนื่อง	4.18	0.70	มาก
6. ชั้นการประเมินผลและเผยแพร่ผลการดำเนินงาน	4.09	0.77	มาก
เฉลี่ยรวม	4.18	0.60	มาก

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่า คุณภาพการบริหารจัดการโรงเรียนวิถีพุทธ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เขต 9 มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.95 – 4.41 โดยภาพรวมเห็นว่ามีความเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.60) เมื่อพิจารณารายขั้นตอน พบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกขั้นตอน โดยขั้นตอนที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ชั้นการดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบ ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.57) รองลงมา คือ ชั้นการดำเนินการพัฒนาตามระบบไตรสิกขา ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.62) และประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ชั้นการดูแลสนับสนุนใกล้ชิด ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = 0.82)

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพการบริหารจัดการโรงเรียนวิถีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เขต 9 โดยแบ่งตามขนาดสถานศึกษา

ขนาดสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	การแปลผล
ขนาดเล็ก	4.13	0.62	มาก
ขนาดกลาง	4.16	0.59	มาก
ขนาดใหญ่	4.33	0.61	มาก
ขนาดใหญ่พิเศษ	4.10	0.59	มาก
เฉลี่ยรวม	4.18	0.61	มาก

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่า คุณภาพการบริหารจัดการโรงเรียนวิถิพุทธ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เขต 9 โดยแบ่งตามขนาดสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.10 – 4.33 โดยมีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาโดยจำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกขนาดสถานศึกษา โดยขนาดสถานศึกษาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ขนาดใหญ่ ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.61) รองลงมาคือ ขนาดกลาง ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.59) และขนาดสถานศึกษาที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ขนาดใหญ่พิเศษ ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.59)

3. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพการบริหารจัดการโรงเรียนวิถิพุทธ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เขต 9

ตารางที่ 5 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพการบริหารจัดการโรงเรียนวิถิพุทธ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เขต 9

	X ₁	X ₂	X ₃	Y
X ₁	1.00			
X ₂	0.836	1.00		
X ₃	0.757	0.811	1.00	
Y	0.558	0.612	0.620	1.00

P < 0.05

จากตารางที่ 5 แสดงให้เห็นว่าพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพการบริหารจัดการโรงเรียนวิถิพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เขต 9 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทุกคู่ มีค่าสัมประสิทธิ์ระหว่าง 0.558 – 0.620 โดยคู่ที่มีความสัมพันธ์กันมากที่สุดไปหาคู่ที่มีความสัมพันธ์กันน้อยที่สุด ได้แก่ พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการครองงานกับคุณภาพการบริหารจัดการโรงเรียนวิถิพุทธ (r = 0.620) รองลงมา ได้แก่ พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการครองตนกับคุณภาพการบริหารจัดการโรงเรียนวิถิพุทธ (r = 0.612) และพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการครองตนกับคุณภาพการบริหารจัดการโรงเรียนวิถิพุทธ (r = 0.558) ตามลำดับ ซึ่งทั้ง 3 คู่มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทุกคู่

4. ผลการวิเคราะห์ถดถอยของพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารจัดการโรงเรียนวิถิพุทธ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เขต 9

ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบข้อมูลจากแบบสอบถามของตามข้อตกลงเบื้องต้นของการใช้สถิติวิเคราะห์ถดถอย แล้วพบว่าข้อมูลของผู้วิจัยผ่านข้อตกลงเบื้องต้นทั้ง 5 เงื่อนไข ผู้วิจัยจึงวิเคราะห์ถดถอยของพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพการบริหารจัดการโรงเรียนวิถิพุทธในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 โดยการหาค่าสมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ด้วยวิธีนำตัวแปรทั้งหมดเข้าสมการ

ตารางที่ 6 ค่าสมการการถดถอยพหุคูณพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อคุณภาพการบริหารจัดการโรงเรียนวิถิพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9

ตัวแปร	b	S.E.b	B	t	sig
Constant	1.161	0.234		4.965	0.000
พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการครองตน	0.070	0.094	0.064	0.739	0.460
พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการคน	0.261	0.091	0.276	2.870	0.004
พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการครองงาน	0.361	0.084	0.348	5.317	0.000

R = 0.649, R² = 0.421

จากตารางที่ 6 แสดงให้เห็นว่า พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อคุณภาพการบริหารจัดการโรงเรียนวิถิพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ (B) ที่มีค่ามากที่สุด คือ พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการครองงาน มีค่าเท่ากับ 0.348 รองลงมาคือ พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการคน มีค่าเท่ากับ 0.276 และพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการครองตน มีค่าเท่ากับ 0.064 หมายถึง พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาทุกด้านสามารถพยากรณ์คุณภาพการบริหารจัดการโรงเรียนวิถิพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ได้แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

1. พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 โดยแบ่งตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ระดับมาก สอดคล้องกับ สลิลทิพย์ ชูชาติ (2556 :121) ทำการศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต 2 พบว่า เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยจำแนกตามขนาดสถานศึกษาที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน คือ พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากทุกด้าน ตามทัศนะของผู้วิจัยเห็นว่า เนื่องจากในปัจจุบันกระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายให้ความสำคัญในการคัดเลือกบุคคลที่จะเข้ามาดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความรู้ ความสามารถ คุณธรรม ภาวะผู้นำ อีกทั้งสถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการ

ศึกษา ดำเนินการจัดให้มีหลักสูตรการฝึกอบรมให้กับผู้บริหารสถานศึกษา โดยต้องการให้ผู้บริหารสถานศึกษาที่จะเข้ารับตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาต้องผ่านหลักสูตรการฝึกอบรม เพื่อให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ได้แก่ คุณธรรม จริยธรรม เจตคติที่ดี ความรับผิดชอบ การบริหารจัดการ การนิเทศ การสร้างขวัญกำลังใจ และการสร้างแรงจูงใจในการทำงานความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และการบริหารหลักสูตรของผู้บริหารสถานศึกษา มุ่งเน้นคุณลักษณะของผู้นำที่มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล โดยดำเนินการอย่างมีระบบและมีประสิทธิภาพ หากผู้ใดไม่สามารถปฏิบัติงานในระดับที่กำหนด ให้ผู้นั้นออกจากราชการ รวมทั้งสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้กำหนดคุณสมบัติของผู้ที่มีสิทธิ์สอบคัดเลือก เพื่อดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการสถานศึกษาและผู้อำนวยการสถานศึกษา รวมไปถึงการประเมินเพื่อเลื่อนวิทยฐานะทั้งครูและผู้บริหารสถานศึกษา โดยกำหนดให้มีการประเมินด้านการรักษาวินัย คุณธรรม จริยธรรม ประสพการณ์ คุณภาพ และการปฏิบัติงาน ความชำนาญ ความเชี่ยวชาญ และจรรยาบรรณด้วย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552: 50-51) อีกทั้งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้บัญญัติข้อกำหนดวินัยให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ยึดถือเป็นแบบแผนในการควบคุมความประพฤติของตนเอง และควบคุมความประพฤติผู้ใต้บังคับบัญชาให้ประพฤติกว้างขวางประพฤติปฏิบัติในทางไม่ชอบไม่ควร ใช้เป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้การประพฤติปฏิบัติราชการอย่างมีประสิทธิภาพ โดยกำหนดหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ดังนี้ ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่ในการเสริมสร้างวินัย และพัฒนาให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีวินัย ผู้บังคับบัญชาต้องปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีของผู้ใต้บังคับบัญชาในการรักษาวินัย ฝึกอบรมผู้ใต้บังคับบัญชาให้มีวินัย สร้างขวัญและกำลังใจให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีวินัย และดำเนินการอย่างอื่นที่จะเสริมสร้างและพัฒนาเจตคติ จิตสำนึก และพฤติกรรมของผู้ใต้บังคับบัญชา จากเหตุผลดังกล่าวทำให้ระดับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 โดยแบ่งตามขนาดสถานศึกษาอยู่ในระดับมากทุกขนาดสถานศึกษา

2. คุณภาพการบริหารจัดการโรงเรียนวิถิพุทธ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 โดยแบ่งตามขนาดสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับพลชัย ชุมปัญญา (2551 :134-138) ที่ศึกษาเรื่องผลการดำเนินงานโรงเรียนวิถิพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศงขันธ์ เขต 3 โดยจำแนกตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนและประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดแตกต่างกัน พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนและประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก โดยรวมไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับธวัช วัช (2551 : 132-141) ได้ศึกษาเรื่องความสำเร็จในการดำเนินงานโรงเรียนวิถิพุทธของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดาก เขต 2 พบว่าเมื่อทำการเปรียบเทียบความสำเร็จในการดำเนินงานโรงเรียนวิถิพุทธของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดาก เขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ปรากฏว่าสถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกัน มีความสำเร็จในการดำเนินงานอยู่ในระดับมากทุกด้าน และสอดคล้องกับสังข์รักษ์จรัสญ์ จันทวิงษ์ (2553:187) ศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการวิถิพุทธ สังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 พบว่า ระดับการดำเนินงานตามแนวโรงเรียนวิถิพุทธ ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก

ตามที่คณะของผู้วิจัยเห็นว่า การเข้าร่วมโครงการโรงเรียนวิถีพุทธต้องเข้าร่วมด้วยความสมัครใจ เพราะก่อนที่สถานศึกษาจะเข้าร่วมโครงการโรงเรียนวิถีพุทธนั้นต้องได้รับการประเมินสภาพโรงเรียนจากกระทรวงศึกษาธิการก่อน และโรงเรียนวิถีพุทธก็เป็นโรงเรียนปกติทั่วไปที่เน้นนำหลักธรรมของพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้ในการบริหารและการพัฒนาผู้เรียน ดังนั้นจึงทำให้ผู้บริหาร ครู บุคลากร และผู้เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือ อีกทั้งเมื่อเข้าร่วมโครงการโรงเรียนวิถีพุทธแล้วแต่ละโรงเรียนจะได้รับคู่มือแนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธจากกระทรวงศึกษาธิการ ที่กำหนดกรอบตัวชี้วัดเดียวกันโดยไม่แบ่งแยกขนาดสถานศึกษา ทั้งอาจเป็นผลมาจากการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 กำหนดให้มีการปฏิรูปองค์ประกอบต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา โดยยึดหลักการกระจายอำนาจสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา และจัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับ และประเภทการศึกษา ระดมทรัพยากรจากแหล่งต่างๆมาใช้ในการจัดการศึกษา เห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันทางสังคมอื่นๆ จึงส่งผลให้สถานศึกษามีความพร้อมในด้านทรัพยากรทางการศึกษาทั้งด้านบุคลากร สื่อ วัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีทางการศึกษา ตลอดจนงบประมาณที่เพียงพอ จากเหตุผลดังกล่าวทำให้ระดับคุณภาพการบริหารจัดการโรงเรียนวิถีพุทธ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 โดยแบ่งตามขนาดสถานศึกษาอยู่ในระดับมากทุกขนาดสถานศึกษา

3. จากผลการวิจัยพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลกระทบต่อคุณภาพการบริหารจัดการโรงเรียนวิถีพุทธ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 พบว่า พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการครองงานมีอำนาจพยากรณ์มากที่สุด รองลงมาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการครองคน และพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการครองตนสามารถพยากรณ์คุณภาพการบริหารจัดการโรงเรียนวิถีพุทธได้ แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้นผู้วิจัยจึงอภิปรายได้ ดังนี้

พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการครองงานมีอำนาจพยากรณ์มากที่สุด ทั้งนี้ผู้วิจัยเห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับความสำเร็จของงานมากที่สุด อาจเนื่องมาจากพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาโดยประเมินจากคุณภาพการปฏิบัติงานหรือผลงานที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งสอดคล้องกับว.วชิรเมธี (2551 : 92) ที่กล่าวว่า หลักธรรมของการครองงานนั้น คือ หลักธรรมที่ส่งผลให้การทำงานประสบความสำเร็จ หลักธรรมที่ว่านี้คือ อิทธิบาท 4 ซึ่งก็แปลว่า หลักพื้นฐานแห่งความสำเร็จ หรือทางสู่ความสำเร็จมีองค์ประกอบ 4 ประการ คือ ฉันทะ วิริยะ จิตตะ และวิมังสา และสอดคล้องกับ พระมหาบุญมี มาลาวชิโร (2550 : 19) ที่กล่าวว่า การครองงานหมายถึง ศิลปะการทำงานอย่างมีความสุขและได้ผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย การครองงานให้สำเร็จและเป็นสุขนับว่าเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการดำเนินชีวิต

นอกจากนั้นผลการวิจัยยังพบว่าพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการครองตน ส่งผลทางบวกอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้ผู้วิจัยเห็นว่า หลักธรรมและพฤติกรรมการครองตนเป็นเพียง การพัฒนาตนเองเท่านั้น มิได้มีผลต่อการปฏิบัติงานโดยตรง ซึ่งหลักธรรมที่เกี่ยวกับการครองตน เช่น นาถกรณ ธรรม คือ ธรรมที่เป็นที่หนึ่ง คุณธรรมที่ทำให้คนเราทำตนให้เป็นที่ยิ่งของตน ชันติโสรัจจะ คือ ธรรมอันทำให้งาม หมายถึง ธรรมซึ่งช่วยตกแต่งกาย วาจา ใจของคนให้งาม มีความสุภาพเรียบร้อย มีมารยาทเรียบร้อยน่านับถือ เป็นการช่วยส่งเสริมให้ความงามที่มีอยู่เด่นชัด ทำให้เป็นคนที่มีสมบูรณ์ สอดคล้องกับ จรินทร์ ศรีวรสาร (2557 :23-26) ที่กล่าวว่า การครองตน หมายถึง การสำรวมระวังรักษาตนให้ดำรงอยู่แต่ในคุณความดี เพื่อให้การดำเนิน ชีวิตของตนไปในทางที่ดีที่ชอบ ซึ่งหลักธรรมดังกล่าวก็แสดงออกมาเป็นพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่มุ่ง เพียงการพัฒนาตนเท่านั้น สอดคล้องกับ ครูสุภา (2555 :1) ที่กำหนดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในการปฏิบัติตน ของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ในจรรยาบรรณวิชาชีพ เช่น การเป็นแบบอย่างที่ดี การมีวินัยในตนเอง มีความ ขยันหมั่นเพียร มีความซื่อสัตย์ เป็นผู้พัฒนาตนเองให้ทันต่อสังคมอยู่เสมอ แต่อย่างไรก็ตามแม้พฤติกรรมเชิง จริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการครองตนจะส่งผลอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่พฤติกรรมด้านนี้ก็มี ความสัมพันธ์กับการดำเนินงานโรงเรียนพุทธ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อคุณภาพการบริหาร จัดการโรงเรียนวิถิพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 พบว่าพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของ ผู้บริหารสถานศึกษาด้านการครองตนส่งผลต่อคุณภาพการบริหารจัดการโรงเรียนวิถิพุทธในสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามากที่สุด แสดงให้เห็นว่าพฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้านการครองตนนั้นมีอิทธิพลมากต่อ การคุณภาพการบริหารจัดการโรงเรียนวิถิพุทธ ซึ่งหน่วยงานต้นสังกัดหรือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีส่วน สำคัญมากในการพัฒนาให้ผู้บริหารสถานศึกษามีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้านการครองตนสูงขึ้น เนื่องจากหาก ผู้บริหารสถานศึกษาประพฤติปฏิบัติตนตามหลักการครองตนอย่างสม่ำเสมอแล้วจะนำพาให้คุณภาพการบริหาร จัดการโรงเรียนวิถิพุทธของสถานศึกษาขับเคลื่อนไปข้างหน้าได้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ ดังนั้นสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาควรจัดกิจกรรมหรือฝึกอบรมให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้ประพฤติปฏิบัติตนตามหลักธรรมการครอง งาน อันได้แก่ อิทธิบาท 4 ซึ่งหมายถึง ฉันทะ วิริยะ จิตตะ และวิมังสา อันเป็นเครื่องมือนำไปสู่ความสำเร็จ พร้อมทั้งประพฤติปฏิบัติงานในหน้าที่และนอกเหนือหน้าที่อย่างเต็มใจ มีความรับผิดชอบ มีความรู้ความสามารถ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ อดทนพากเพียร พยายามแก้ปัญหาต่างๆ ด้วยจิตใจที่จดจ่อ พร้อมทั้งยึดหลักคุณภาพ งานคู่คุณภาพคนเป็นแนวปฏิบัติ ดังนั้น การพัฒนาให้ผู้บริหารสถานศึกษามีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้านการครอง งานที่สูงขึ้นจะส่งผลให้คุณภาพการบริหารจัดการโรงเรียนวิถิพุทธมีการพัฒนาขึ้นตามลำดับอีกด้วย

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

- จรินทร์ ศรีวารสาร. (2557). **พฤติกรรมในการครองตน ครองคน ครองงานของผู้บริหารสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา**. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา).
- ชมรมสภาปฏิรูปการศึกษาไทย. “ **การปฏิรูปการศึกษาไทยในศตวรรษที่ 21** ”, [ออนไลน์]. สืบค้นจาก: <http://http://www.peerapanasupon.com/wp-content/uploads/2014/08/การปฏิรูปการศึกษาไทยในศตวรรษที่-21small-size.pdf>. [สืบค้นเมื่อ 1 กุมภาพันธ์ 2560].
- ธันวาคม จักขุ. (2551). **ความสำเร็จในการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาตาก เขต 2**. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร).
- พระมหาบุญมี มาลาวิชโร. (2550). **ครองตน ครองคน ครองงาน**. กรุงเทพฯ: ดีเอ็มจี.
- พลชัย ชุมปัญญา. (2551). **ผลการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3**. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร).
- ว.วชิรเมธี. (2551). **คนสำราญ งานสำเร็จ**. (พิมพ์ครั้งที่ 14). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์อมรินทร์.
- สลิลทิพย์ ชูชาติ. (2556). **พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2**. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย).
- สุภัทสร รongแหยม. (2552). **พฤติกรรมผู้นำในการครองตน ครองคน และครองงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทฤษฎีของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี**. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี).
- สังฆรักษ์จรรย์ จุ่นติวังษ์ และลยุ่ง วีระนาวิน. (2553). “ **พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการวิถีพุทธ สังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษานครปฐม เขต 2**.” *วารสาร Veridian E-Journal* ปีที่ 1, ฉบับที่ 2 (มกราคม – มิถุนายน) : 187
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9. (2558). **ข้อมูลครูและบุคลากรทางการศึกษาจังหวัด สุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9**. สุพรรณบุรี.
- _____. (2543). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ(ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553**. กรุงเทพฯ.
- _____. (2556). **ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2556**. กรุงเทพฯ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). **แนวทางการดำเนินงานโรงเรียน วิถีพุทธ**. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: องค์การขนส่งสินค้าและพัสดุ (ร.ส.พ.).

- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560-2564**. กรุงเทพฯ: สำนักงานนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2547). **พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547**. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.